

סיכום עונה 2020

מוג'ירה יונס

שה"ם משרד החקלאות

050-6241424

הזמנה ליום עיון מקוון

מחקרים בזית

הנך מוזמן ליום העיון ה-16 בנושא מחקרים בענף הזית
שיתקיים ביום שלישי, י"א באדר תשפ"א - 23.2.21

סדר היום:

- 09:00 דברי פתיחה
ד"ר ארי יחיאל, סגן ראש מנהל המחקר החקלאי
תום שני, מנהל שה"מ
משה ברוקסל, מנהל ענף היזית, מועצת המגזרים
- 09:10 ענף שמן הזית הישראלי - המגזר מנגב | ארי יחיאל, מנהל ענף הזית, מועצת המגזרים
- 09:30 סיכום שנת הזית בשנת 2020 | מג'לית יוסף, שה"מ, מאחד החקלאות
- 09:50 הזית - היקף ומתי בית לחיטובות מבט מאגן היום התיכון | ד"ר דנה לטוס, המעבדה לארכאובוטניקה וחקר המגזר הקדום, אוניברסיטת תל אביב
- 10:10 ניסיונות להזרזות מחלת טען האטום | גיאור ענד אל האד, שה"מ
- 10:30 הפסקה
- 10:40 יצור שמן זית איכותי - מהמחקר למעשה | ד"ר איתנן דג, מנהל המחקר החקלאי
- 11:00 האפקט סמביוטיות קיץ המגזר על יכולת איכות שמן הזית | ד"ר גיורג ארי, מנהל המחקר החקלאי
- 11:20 מסיק ממגן של זיתים למאכל - חלום שהתגשם | ראובן ביהמי, מרכז חקלאי העמק
- 12:00 סיום מסיב

יש להירשם בקישור: [להרשמה לחץ כאן](#)
קישור לחום יישלח לטלפונים בלבד בסמוך למועד יום העיון.

להתראות,

ד"ר איתנן דג
מנהל המחקר החקלאי

ראובן ביהמי
מרכז חקלאי העמק

מג'לית יוסף
שה"מ

מנהל המחקר ומידע המגזר
שירות החדשנות והמקצוע
אגף היזית

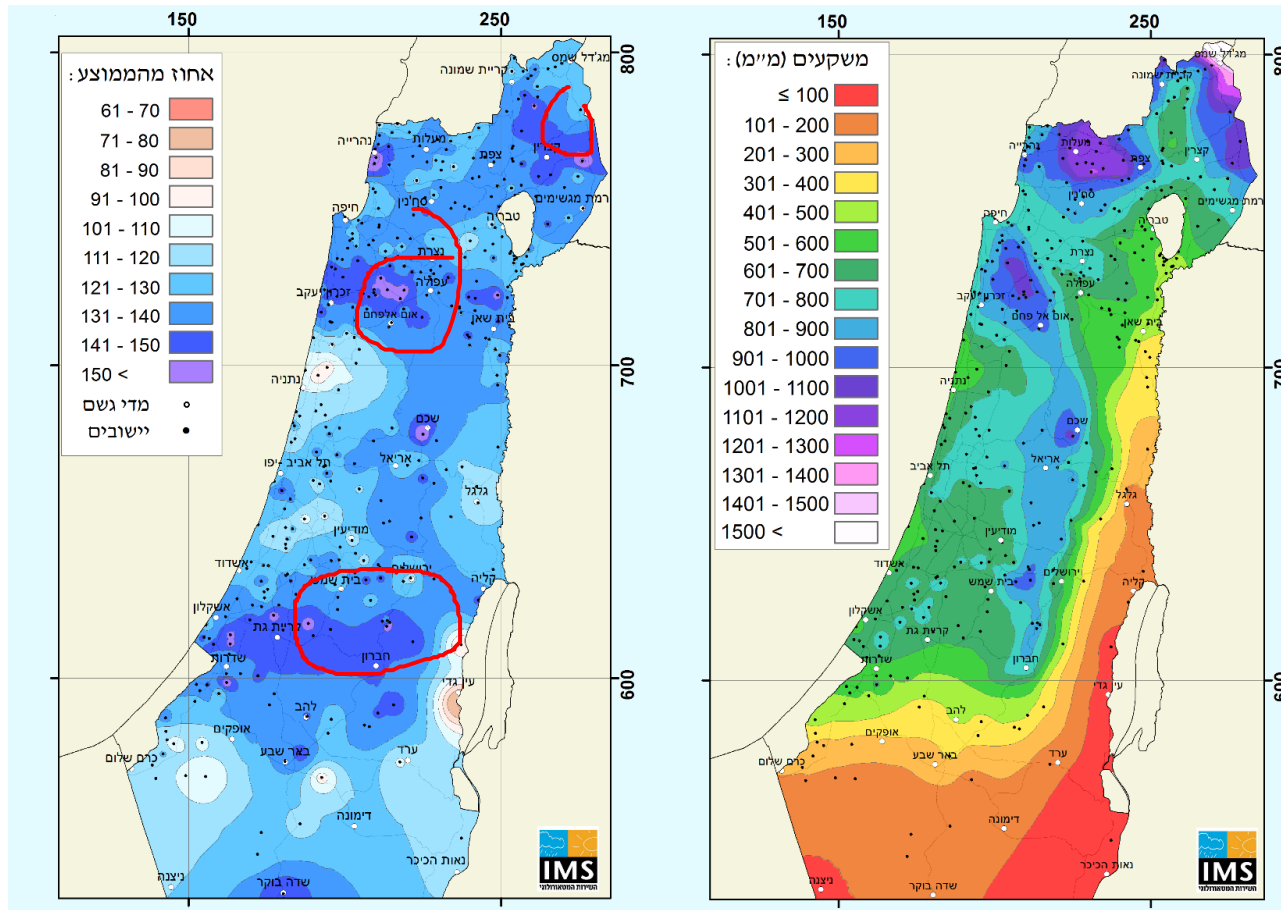

מנהל המחקר החקלאי
המסכן למדעי המגזר

נושאים

- נתוני אקלים ומזג אויר של שנת 2020.
- גידול זית היקפים , כמויות מחירים צריכה איכויות של שנת 2020.
- גידול זית מחלות מזיקים של שנת 2020.
- גידול זית זנים.
- פיתוח מקצועי של שנת 2020 .

כמות המשקעים לשנת 2019 - 2020

ימין, כמות המשקעים
המצטברת מספטמבר 2019 עד
מאי 2020 (מ"מ). משמאל,
כמות המשקעים המצטברת
מספטמבר 2019 עד מאי 2020
ביחס לממוצע הרב שנתי לכל
העונה (%)

ממוצע טמפרטורה לשנת 2019-2021.

2019 •

• אוקטובר עד דצמבר הטמפרטורה היו מעל הממוצע.

2020 •

• ינואר עד אפריל היה קר מהרגיל.

• מאי עד דצמבר חם מהרגיל מלבד חודש יוני.

2021 •

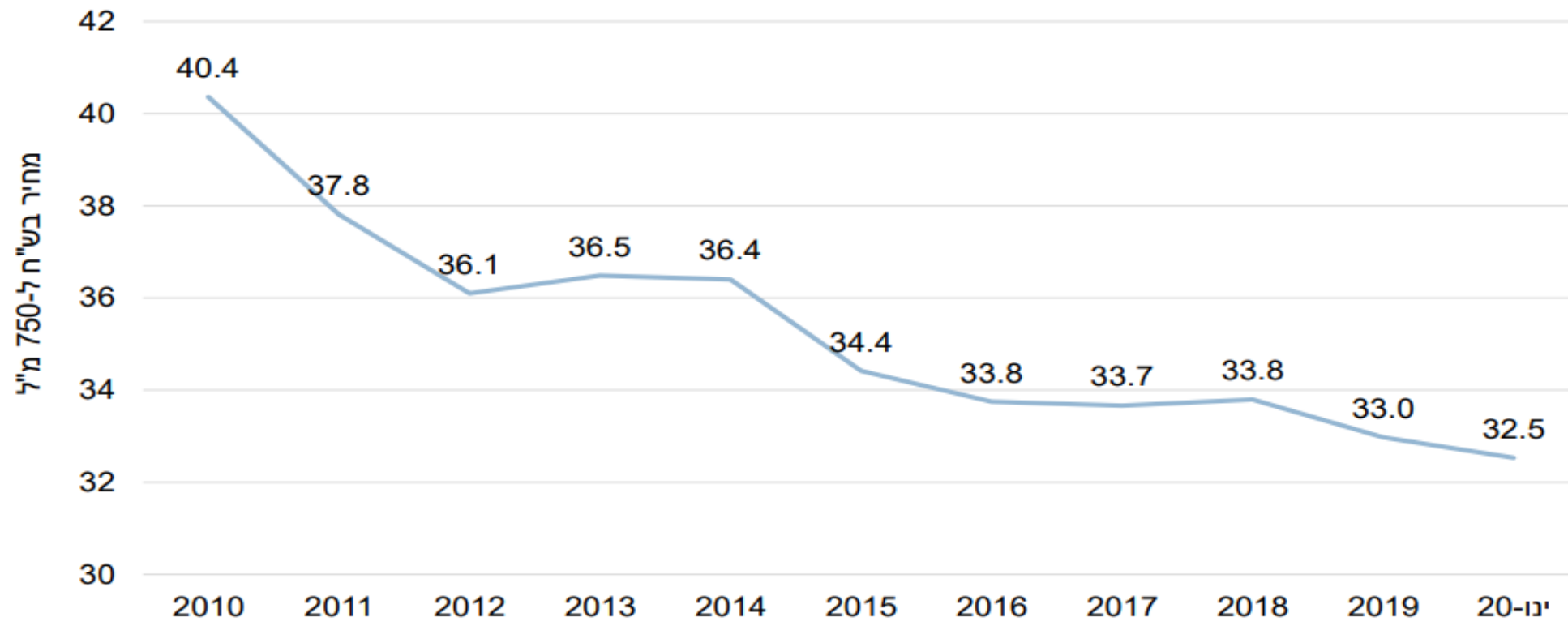
• ינואר עד פברואר חם מהרגיל ובערך 50% משעות הקור לתקופה זו.

זיתי מאכל

שינוי %	2020	נתון
20% -	18,000	שטח
48% -	9,000-10,000	יבול
	21,500	צריכה

זיתי שמן - 2020

	340 אלף דונם	שטח
	12,000 אלף טון	יבול שמן
	25,000 אלף טון	צריכה
שינוי +10% -13%	10,000	שטח לבוצרת

• המחיר ב-2020 הוא עבור חודש ינואר בלבד

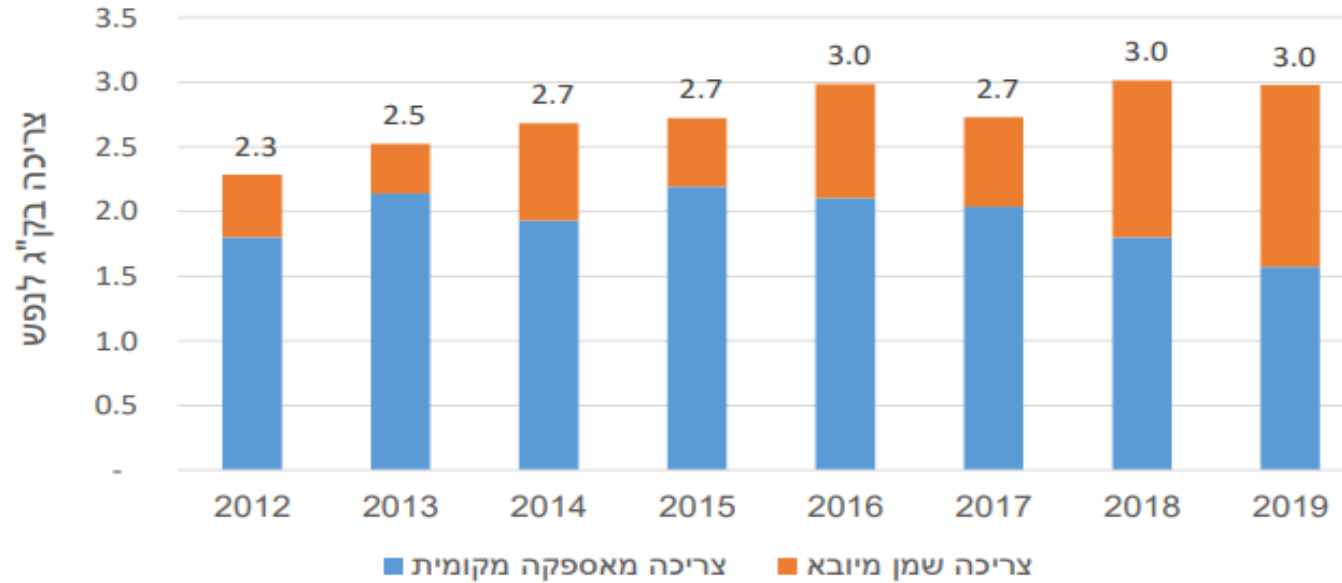
מקור: למ"ס, מחירים ממוצעים של מוצרים ושירותים נבחרים לצרכן, סדרה: 160095 - שמן זית

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

אומדן לצריכה לנפש של שמן זית

הסבר:

- מסיק הזיתים הוא בחודש אוקטובר, לכן נתוני האספקה המקומית חושבו על בסיס היבולים של 2 עונות, בשקלול של 75% יבול בשנה הקודמת, 25% יבול בשנה הנוכחית.
- נתוני היבוא עלו באופן משמעותי בשנים האחרונות (ראה שקף מס' 32), ויתכן שחלק מהיבוא מיועד לשטחי הרשות הפלסטינית. לכן ייתכן שהצריכה בפעול מעט נמוכה יותר.

מקורות לנתונים: למ"ס, IOC, מועצמת הצמחים - ענף הזית

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

סיכום עונה - מחלות מזיקים 2020

• עין הטווס

• שנת 2020 לא הייתה חריגה מבחינת מחלת עין הטווס, לעומת השנה 2021.

• הדברת עין הטווס

- השימוש בנחושת יהיה מאוד מוגבל לפי מדינות האיחוד האירופי. (חומר רעיל למיקרו-פאונה והמיקרו-פלורה)
- מדיניות החברות של חומרי ההדברה לכן היא להפחית את ריכוז הנחושת הפעילה בחומר ההדברה.

המשך מחלות מזיקים

- בחינת חומרים שונים פרוטקטנטים וקורטיבים להדברת מחלת עין הטווס. תכשירי נחושת חדשים, משרי עמידות וחומרי הדברה סיסטימים מקבוצות שונות (לא רק דפינוקונזול).
- ניסוי עם חומצה סילצילית (ניסוי שנמשך 3 שנים) .

המשך מחלות מזיקים- זבוב הזית

• זבוב הזית *Bactrocera oleae* :

- לא הייתה פעילות חריגה ויוצאת דופן של זבוב הזית מלבד בתחילת העונה וסוף העונה (כנראה בגלל מזג האויר החם).
- בחינת היעילות של רוגור (Dimethoate) להדברת זבוב הזית על רקע הדיווחים שהחומר נשבר במספר מדינות.

המשך זבוב הזית

- בחינת חומרים חליפיים (אקסירל, ביסקיה, מוספילן, מלתיון 25, מפיסטו, קלימרה וקליפסו.
- בחינת התכשיר ביווריה (באיטליה משתמשים בתכשיר הזה להדברת הזבוב) והוא מבוסס על פטרייה – *Beauveria bassiana*.

המשך מזיקים מחלות 2020

• פסילת הזית :

• 2020 שנה קשה מאוד מבחינת פסילת הזית.

• יתוש עלה וענפי הזית.

• סס פינגוין:

• כנראה יש עליה מתונה במספר החלקות הנגועות במזיק הזה.

• סס נמר:

• עדיין גורם לנזקים רבים.

• עדיין הטיפול בחלקות הנגועות יקר יחסית לשאר המזיקים.

המשך מזיקים ומחלות- עש הזית

• עש הזית:

- עדיין גורם לנזקים רבים.
- צריך לשפר את הניטור (ע"י מלכודות פירומון).

סיכום איכות ואחוז שמן לשנת 2020

חמיצות השמן:

- מעל 60% מהבדיקות של 2 מעבדות היו מתחת 0.6%.
- ערכי חמצון השמן היו גם נמוכים.
- כנראה הגשמים הראשונים לפני המסיק גורמים לשיפור באיכות השמן.

• אחוז השמן:

- אחוזי השמן היו נמוכים מהרגיל.
- הפרי היה מלא במים.
- הבשלה מאוחרת וצבירת השמן הייתה מאוד איטית.

• בתי בד:

- יש התעניינות יותר גדולה בבתי בד דו-פאזים.

• מי עקר:

- הפתרון עדיין פיזור מי עקר בדרכים ואדמות חקלאיות.

כנראה הגשמים הראשונים לפני המסיק גורמים לשיפור באיכות השמן

נגיעות מזבוב ומפטריות בזן ברנע

החלשת עוקץ בזית למאכל ושמן

- עליה משמעותית במספר המגדלים שמרססים להחלשת עוקץ.
- רובם מרססים בקוויק, דמול ונוטריוונט.

זנים

• לבוצרת ושמן עדיין הזנים המובילים הם:

• קורונייקי

• ארביקינה

• ארבוסונה

• אסקל

• מטע רגיל: קורטינה, ברנע, אסקל, סורי, פישולין.

אתגרי הענף לראיית לשנים הבאות

נקלום זני שמן ומאכל מאוסף הזנים של מכון וולקני – זנים מצטיינים בחלקת האקלום בלכיש
הקמת חלקת זנים חדשה לבחינה של זנים מצטיינים חדשים:

- זנים חדשים למאכל ושמן:
- התאמה לניעור מכני
- עמידות למחלות ומזיקים
- איכות טובה וערך שיווקי גבוה

תודה על ההקשבה